

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEP, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT
Bismaal per week 65 franks per jaar.
Twee maanden 12 50
Een maand 6 50
Een blad afzonderlijk 10 centiem.
De abonnemeten zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centiem per drukregel.
Reclamen, wisselen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 16 JANUARI 1902.

NOG EEN MARTELAAR.

Uit de Kempra wordt aan een Brusselech blad het treurig nieuws van een nieuwe marteldood bericht.

De galactoflorie is de Eerwaerde Pater H. Bongarts, van de Misie van Scheut, van Tongerloo (bij Maysack) afkomstig.

Twee jaar geleden vertrok hij naar het Hemelsch Rijk, waar hij met zijn bloed voor Christus en zijne leer gestort, den hemel mocht verwerven. Het is te Sian-ine-1 zin dat hij ter dood werd gebracht. Anders bijvoorbeeld is men tot hertoe over dat afsterven niet te weten gekomen.

Het nieuws werd officieel uit Scheut aan de familie overgemaakt. Een lijkdienst zal tot lafsnis zijner ziel gezongen worden.

De Kamer.

Zitting van Avond 14 Januari.

M. DE VOORZITTER meldt het afsterven van M. Rolin-Jaequeyns.

Hij brengt hulde aan de nagedachtenis van den overledene, wiens karakter en rechtchapheid, als ook zijne gebedheid aan zijn land, boven allen tot verhave waren.

Hij stelt voor een brief van rouwbeklag aan de familie te zenden. (Algemeene bijtreding.)

WET OP DE KANNSPELEN.

M. DE VOORZITTER meldt dat de Senaat de gewijzigde wet op de kanspelen aan de Kamer heeft gezonden.

M. WOPST stelt voor haar te verzenden naar de commissie, die haar reeds ondersocht heeft.
M. DE SMIT DE NAYEN meldt, de staatsaande nering van een ontwerp tot schadeloosstelling der steden Oostende en Spa, voor het verlies, naar berekend, door de afschaffing van het spel.

BEGROTING VAN DOTARIËN.

M. DE SMIT DE NAYEN doet een wijziging begrooting in, daar de gestemde begrooting bij koninklijk besluit is vernietigd geworden.

Zitting van woensdag 15 Januari.

De interpellatie Neujean over het indienen eener nieuwe begroting van dotatiën wordt voortgezet.

M. WOPST herenamt zijne redevoering. M. Neujean, zegt hij, heeft zijne thesis door geen enkelen grondwettelijk gezind, zelfs niet op eenige eervolrijke wetstek.

Hij heeft enkel eene thesis verdedigd, doch alle grondwettelijke gaven hem ongelijk.
De koning heeft het recht eene wet te wijzigen of in te trekken.

M. JAMON. — Niet aan eene stemming. (Nummer op de socialistische banken.)

Officiele akten

Het militair kruis van 2e klas wordt verleend aan M. Froidbise (P.-D.-M.), regimentaarsheer des 3e klas bij het 7e linie.

NIEUWS

uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt

Op de markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld : 327 koeien en kalveren, 8 schape, 201 vette varkens, 1190 megere varkens.

Genootschap

VAN DEN H. VINCENTIUS & PAULO.
Het jaarlijksch liefdadigheidsvermoogen, ten voordele der armen, bijgestaan door het Genootschap van den H. Vincentius & Paulo, zal in D. L. V. kerk gepredikt worden, op zondag 19 Januari, onder de Mis van half twaalf, door de E. P. ADJUTUS Minderbroeder.

De personen die belet zouden zijn het vermoogen bij te wonen, kunnen huise giff zenden aan M. LAURENT VANDERLAF, Schatbewaarder der Maatschappij.

MECHELEN 21/1. — VRESSELIJKE TRAMONGELUK.
— Zondag avond heeft de tram, komende van Maysack, even na 6 ure, een groot ongeluk veroorzaakt. Nabij de halt woont de gezichte werk Louis Verstege, metersbaas. De broeder (Louis Verstege, oud veertig jaren, lijdende aan een zware oogziekte, is ongelukkiglied onder den tram geraakt, waarschijnlijk tengevolge van zijn zwak gezicht.

Men heeft hem deertlijk gekwetst tusschen de wielen uitgebaald. Het hoofd was zoodanig geknield dat men in de eerste oogenblikken niet wist wie de verongelukkete was. De heer dokter Smeets, sedert ter plaats geroepen, bevestigde nog leven, maar welbaas gaf de ongelukkete den geest.

— NIEUWE ONTDEKKING VAN KOLEN.
— Het vaandel wappert op 't Mechelach Bosch.

Eene derde laag kolen is Dinsdag ontdekt. De ingenieurs worden ter plaats verwacht.

TONGERLOO. — De tweede missionaris die de marteldood ondergaan heeft te Hin-Yen-tu, nabij Ning-Sin, is de Z. E. Pater Hendrik Bongarts. Hij werd te Tongerloo, nabij Bré, geboren den 25 oktober 1874 ; hij deed zijne studies opvolgend in het kollegie van Bré en in het klein seminarie van Sint-Truiden ; hij trad in het Misiehuus van Scheut in 1894 en werd priester gewijd den 24 september 1898 ; in september 1899 vertrok hij naar het vikarijst van zuid-wester Mongolie.

De plechtige lijkdienst z. l. de kapel van Scheut geod-breef : worden den diensdag 21 januari, ten 10 ure ; deze van den Z. E. Pater Van Merbarghe zal plaats hebben den donderdag 18 januari, eveneens ten 10 ure.

BINNENLAND.

HET JAAR 1902. — De lente begint den 21 Maart ten 1 u. 26 m. 's avonds ; de Zomer den 22 Juni ten 9 u. 25 m. 's morgens ; de Herfst den 24 September ten 0 u. 4 m. 's morgens, en de Winter den 22 December ten 6 u. 45 m. 's avonds.
De langste dagen van het jaar zijn : 21 en 22 Juni, en de kortste : 25 December.

Twee zonnewekken hebben dit jaar plaats : de eerste op 7 Mei is onzichtbaar voor ons, de tweede van gedeeltelijke, op 31 October, wel : zij begint om 6 u. 8 m. 's morgens, om ten 10 u. 12 m. te eindigen.

Men meldt uit Luik :
De gemeenteraad heeft bij de bespreking van het lastenboek van den schouwburg besloten dat de groote operas van het toneel zouden verdwijnen.

— De gemeenteraden Thiriar en Rommelaere, zijn zondag morggepp naar Spa bij de koningin geroepen.

— Verloren maandag werd te Brussel op sommige plaatsen een valgelijk gevind, dat de onafgebroken, de-er hee straten gewand verpicht van eenen anderen weg te volgen en eene vreemdellig zou gemeend hebben dat Brussel, een overgroot gekkenhuis was.

— In de Hollandsche evangelische kerk heeft het doopsel plaats gehad van het kind van den Boerengeneet Botha, te Brussel geboren op 11 October laatsleden. Het knaapje heeft de namen ontvangen van Joris-Philip, tot herinnering aan zijnen heldhaftigen oom, die op 't slachveld sneuvelde.

— SLIM MAAR NIET SLIM GENOEG. — M. D., Juweelier der Regencijstraat te Brussel, kreeg verleden week het bezoek van eene driftige jonge dame, die zich chronometers deed toonen, maar na lang zoeken, toch hare goesting niet vond en zonder koopen heensging.

In den namiddag kwam zij terug en vroeg of de juweelier zelf niet met eenige horlogies ten barest in de Boomstraat zou willen komen, om eenen sieke te laten kiezen.

M. D. begaf zich naar het opgeven adres. De dame stond op het balkon. Den juweelier ziende, kwam zij zelf de deur openen. Zij leidde hem een salon binnen en vroeg dat hij haar de juweelen zou overhaaldigen, opdat zij ze den sieke kon laten kiezen.

— Verschooning, segde D., maar ik mag die stukken niet uit de hand laten gaan. Laat ze mij zelf aan den sieke toonen.

De dame zegde het te zullen gaan vragen. En de vrouw ging in een aangrenzend vertrek, waar D., eenige oogenblikken hoorde spreken. Daarop kwam zij binnen, zeggende :

— Wacht een oogenblik, mijnheer zal zich een weinig kleeden.

En M. D. wachtte, wachtte tot hij, h-t geduld verliesende, zich verstoortte in de aangrenzende kamer te gaan zien.

Deze was leeg. Geene dame of geene sieke te zien. Hij ontmoette op den trap eene meid, die hem zegde dat de dame daags te voren het appartement had gehuurd, eene afkorting op de huur had betaald en nu deskeikh van door was getrokken.

— Men meldt uit Geeraardsbergen :
De sigarenfabriek de Moor is door een hevigen brand vernield. Een 50-tal arbeiders sullen hierdoor zonder broodwinning vallen. De stoffelijke schade moet zeer groot zijn.

— Men meldt uit Namen :
Een werkman der zinkfabriek Dumont te Sclaisaux, werd door den metalen kabel van den luchtspoorweg der fabriek meegesleept te aan de trommel, waar deze overloopt. Daar werd het lichaam van den ongelukkige door den kabel letterlijk in tweeën gezaagd, zonder dat sijn werkgezellen iets of wat hulp konden brengen. De verongelukkete laat eene weduwe met zes kinderen na.

— VRESSELIJKE BRAND TE GENT. — Werkhuizen en magazijnen in asche gelegd. — Pansik in eene werkmanshuur. — Dinsdag morgen is eene vreeselijke brand uitgebroken in de groote werkplaten en magazijnen van M. De Welomeester, sannaemer van bouwwerk n. Wijn-gaardstraat.

Zij werden geheel in asche gelegd. Er was groot gevaar voor de Nijverheidsschool en de aanpolende werkmanswoningen. De bewoners vluchten met hunne meubeljes, doch de pompiers konden de uitbreiding van den brand tegen gaan.

De gereedschappen der werklieden zijn evenals die van den patroon verbrand. Deze waren niet verzekerd. De gebouwen wel.

De boeken zijn gered. De schade moet overgroot zijn, de oorzaak der brandramp is niet gekend.

— De studenten der Hoogeschool hebben maandag namiddag eene betooging ingericht, ter eere van den zeer eerv. kaunink Coenraeds, die geroepen is om Mgr Cartuyvels als onder-rector op te volgen.

— IN ZEE GERED OM IN DE DOK TE VERDRINKEN. — Men zal zich herinneren dat een visschersvaartuig van Oostende over eenigen tijd de ontredderde Russische hark Alina, in zee oppikte en in de haven bracht.

Die hark ligt sindsdien in de tweede dok gesmeerd.

De eerste officier der Alina, welke dinsdag nacht noz al goed den Russischen Nieuwjaarsdag had gevierd, is bij het aan boord gaan, van de looppalk gevallen en verongelukkig.

— SCHRIKKELIJK TRAMONGELUK. — Maandag avond is er te Antwerpen, bij het voorbijrijden van den laatste trein, te Wijneghem, een kanonnier van het fort door de locomotief van den gloottram vercrast, omvergeworpen en vermoord.

Met beschietelijk onvolledig materieel heilt men de locomotief opgelicht, een werk, dat drie kwarturs duurde, zoodat, indien de man niet op slag dood ware geweest, men hem door het telkens oplichten en weer neervallen van het stoomtuig wel dood zou gemarteld hebben.

Ook vond het treinsperrebeel het doelmatiger, om hulp naar het fort te gaan, dan de gemeente-overheid te vermittigen om een dokter of keestelijke te halen. Deze werden eerst later geroepen door andere personen. Het lijk is naar het gasthuis gebracht.

BUITENLAND.

Nederland.
H. M. DE KONINGIN. — Deze dagen liep het gerucht dat H. M. de koningin opnieuw ongesteld was geworden. Die geruchten schenen kunne bevestiging te vinden in het feit, dat men H. M. in de laatste dagen bijna niet had gezien.

Uit Den Haag wordt on gemeld, dat de reden, waarom H. M. in den laatsden tijd weinig uitging, niet hare gezondheid betrof, maar wel de Staatszaken, die door hare ziekte tamelijk achteruit zijn gebleven.

Nu hare krachten dit toelaten, wil koningin Wilhelmina zich bijwerken. H. M. de koningin-moeder heeft hare hulp aangeboden, om door den berg van Staatszaken heen te geraken, en in de eerste dagen der verleden week verlieten de twee hooge vrouwen bijna de werkkamer niet. De koningin-moeder bleef op het paleis dineeren, om geen tijd te verliezen.

Hieraan ziet men hoe ernstig de koningin hare taak opvat.
Prins Hendrik, van zijnen kant, hield zich ook veel in zijne studeerkamer op, om zich op de hoogte te stellen van zijn lidmaatschap van den Raad van State.

Duitschland.
HET RIND VAN EENE QUASSE WEDDENSCHAP. — In Potsdam wordt veel gesproken over den tragische dood van een jong en schitterend officier, aldaar in garizoen. Tijdens eene vroolijke avond, waaraan verscheidene officieren deelnamen, was er een die wilder edden dat hij in tien minuten een groot waterglas cognac zou ledigdrinken.

Een jong officier der ubanen, M. Eichel Streiber, zoon van een der grootste families van Thüringen, antwoorde dat hij in dien tijd een heelen liter van die likeur wilde uitdrinken.

De weddenschap werd aangenomen, maar nauwelijks had hij den laatsden druppel gegetid of de jonge officier viel neer, getroffen door eene bloedsopdring.

Zijne kameraden, onrechtstreeksche oorzaak van het onlotelijk avontuur, brachten hem snel naar zijne woning, maar eenige minuten later snerf hij.

Zijn lijk is nu met groote plechtigheid naar de staie gebracht, om naar Thüringen te worden vervoerd. Men denkt dat deze zaak gevolgen zal hebben.

Frankrijk.
IN EEN AFGROND GESTORT. — Zondag avond keerde een eigenaar van Empuryr naar huis terug met zijne vrouw en zijnen knecht. Het was zeer donker en het had geijzeld, zoodat de weg uiterst gevaarlijk was.

Op twee kilometers van zijne woning gleed het paard uit, viel en sleepte ruiting en reizigers mede in eene afgrond, naast den weg. De eigenaar en de knecht werden op den slag gedood, de vrouw werd zeer erg gekwetst. Het paard vormde nog slechts eene vermolozee massa. Het ruiting was geheel verbrjzeld.

— EENE KINDERROOFSTER. — Toen Zondag morgen de 10-jarige Antoinette Mirquet, wonende te Pont-à-Mousson, zich schoolwaarts begaf, werd zij geroepen door een vrouw, die maanden verlocht.

Deze vrouw bevond zich in een ruiting. Toen de kleine naderde, werd ze plotseling door de vrouw gegrepen en in het ruiting getrokken, dat in volle vaart de richting naar Duitsehland insloeg.

Gelukkig werden de angstkreten van Antoinette door eenen wijnbouwer gehoord, die in de nabijheid van den weg aan den arbeid was.

Deze wist het ruiting tot staan te brengen, waarna het kind gered aan de ouders teruggegeven werd.

De politie heeft een onderzoek naar de kinderroofster ingesteld.

— DE DRANKPUVEL. — Zekere Jan Richon, wonende te Varennes sur-Moges, heeft Zaterdag, in eene vlieg van delirium tremens, zijne vrouw zes messteken toegebracht.

De toestaad der gewonde is hoogst bedenkelijks Richon pleegde zijne misdad om zich op zijne echtgenote te wreken op wier adonklich hij verleden jaar aangehouden en tot 18 maanden gevang veroordeeld werd.

Zwitserland.
DE ALPENSCHLOTTERS. — Gedutede het jaar 1901 vonden 149 personen den dood bij het beklimmen der bergen. Nog nooit werd dat getal overtroffen. In 1900 waren de helft minder slachtoffers. Het grootste deel der ongelukken gebeurde in de omstreken van Chamonijs.

De gevaarlijkste beklimming is deze van den berg Cervin, bij Zernath. Reeds dertig personen vonden den dood bij 't beklimmen van den Gervin. In Juli laatsleden waagden vijf personen, waaronder twee vrouwen en twee gidsen, de beklimming.

Eene der dames viel in eene kloof en sleepte ia hareen val den gids en de andere vrouw mede. Zij overleefde den val, evenals de gids, doch deze werd zinneloos.

Rumens.
EEN RUMENSCH BANDIET. — Men meldt uit Bucharest : De Rumensche politie is er eindelijk in gelukt, Rabeanu, den meest gevreesden bandiet der Donaustrreek en die sinds 30 jaar zijn ambt uitoefent, aan te houden.

Men schrijft hem 250 moe den, een 1000-tal aanrandingen en 3 4000 diefstallen toe.
De volkslegenden over dezen bandiet zijn onbetelbaar ; men vertelt van hem gerechete, die bij alleen tegeen geheele compagnie gendarmerie leverde, zijne wonderbare ontvluchtingen uit gevangnissen en zijne li-fdadigheid voor arme menschen.

Dikwijls voad Rubeanu hulp bij de boeren als de politie hem te dicht op de hieleen sat.

Engeland.
SNIEGWESTORM. — Het huizeggewoon waame weer der eerste dagen van dit jaar is in Schotland en het Noorden van Engeland gevolgd door een sneeuwstorm. Tot hertoe was de temperatuur gemiddeld 7.9 graden boven het gemiddelde geweest een feit d-i zich sedert zestig jaar niet meer heeft voorgedaad.

Rusland.
ZONDERLINGE WINTER. — De winter in Rusland is dit jaar al even zonderling als bij ons. Te Kiev beginnen de kastanjeboomen te groeien en de graspleinen staan reeds groen. De warmtemeter wijst zes graden boven 0 en de Dajener stroomd vrij van alle ijs.

Te Warchau is de warmte 7 graden en men plukt er viooljes. De stoombootdienst op de Don is hernomen. De pakkethootschip deze van Atol en Zwarte-Zee doen dienst als in den Zomer.

Portugal.
GEVRECHT MET LESUVEN OP EENEN KANONNEERBOOT.
— Zinsame avonturen hebben, volgens te Lissabon ontvange berichten, de officieren van eene Portugesche kanonneerboot beleefd die aan de Limpoporivier lag.

Toen de boot 's nachts in de biesen had aangeleid, werd plotseling de 'uikijk' door eene gansche familie leeuwen aangevallen. Tusschen de officieren en de beesten ontstond op het dek der kanonneerboot een hevigen strijd, die met het doodden van twee leeuwen eindigde.

De aangevallen 'uikijk' was zoo toegetakeld, dat hij in gevaar van sterven verkeerde.

Amerika.
EEN GENESHEER, GEMARTELD. — Uit New-York wordt aan Daily Express gemeld :

De pokziekte was uitgebroken onder de Indianen van Arizona. Volgens het oud gebruik, besloten zij den geesheer op te offeren om den geest der kwaads te weerheeren. De dokter die vermogde hem er zou gebeuren, nam de vlucht, maar werd vervolgd door de Indianen, gevangen genomen en naar Mexico gebracht, waar hij op vreeselijke wijze doodgemarteld werd.